

18.6.2026

Valtiovarainministeriön asetus eräistä luottolaitosvalvonnan menettelyistä

1. Asian tausta ja tavoitteet

Euroopan komissio julkaisi 27.10.2021 lainsäädäntöehdotuksensa uudeksi pankkipaketiksi. Valmistelun taustalla on siis kansallista täytäntöönpanoa edellyttävä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2024/1619 direktiivin 2013/36/EU muuttamisesta valvontavaltuuksien, seuraamusten, kolmannen maan sivuliikkeiden sekä ympäristöön, yhteiskuntaan ja hyvään hallintotapaan liittyvien riskien osalta, jäljempänä luottolaitosdirektiivin muutosdirektiivi tai luottolaitosdirektiivi. Samassa paketissa komissio antoi myös ehdotuksen luottolaitosten vakavaraisuusvaatimuksista ja asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 575/2013 muuttamisesta. Valtiovarainministeriö asetti 22.8.2024 työryhmän valmistelemaan EU-tasoisien luottolaitoslainsäädännön muutosten edellyttämiä muutoksia kansalliseen lainsäädäntöön. Luottolaitosdirektiivin muutosdirektiivi pannaan täytäntöön pääasiallisesti lakimuutoksilla (HE 22/2026 vp), jotka tulevat voimaan 1.10.2026. Koska osa direktiivin säännöksistä on hyvin yksityiskohtaisia, on tarkemmista menettelysäännöksistä tarkoituksenmukaisempaa säätää asetuksessa.

Asetuksessa säädettäisiin yritysjärjestelyiden, merkittävän omistusosuuden hankinnan sekä merkittävien varojen tai velkojen luovutuksen valvontaan liittyvistä ilmoitusvelvollisuuksista, menettelystä ja viranomaisyhteistyöstä. Asetus tulisi voimaan samana ajankohtana kuin luottolaitosdirektiivin muutosdirektiivin kansalliset muutokset.

2. Asetuksenantovaltuudet

Valtiovarainministeriön asetuksenantovaltuus perustuu seuraaviin säännöksiin:

- Luottolaitostoiminnasta annetun lain (610/2014) 3 a luvun 1 §:n 4 momenttiin, jonka mukaan ilmoitusmenettelystä, arviointimenettelyssä tarvittavista tiedoista ja ilmoitusmenettelyssä noudatettavista määräajoista säädetään tarkemmin valtiovarainministeriön asetuksella
- Luottolaitostoiminnasta annetun lain 3 a luvun 5 §:n 3 momenttiin, jonka mukaan arviointimenettelystä ja arviointimenettelyssä noudatettavista määräajoista sekä arvioinnin perusteista annetaan tarkempia säännöksiä valtiovarainministeriön asetuksella
- Luottolaitostoiminnasta annetun lain 3 a luvun 6 §:n 5 momenttiin, jonka mukaan arviointimenettelystä ja arviointimenettelyssä noudatettavista määräajoista sekä arvioinnin perusteista annetaan tarkempia säännöksiä valtiovarainministeriön asetuksella

- Luottolaitostoiminnasta annetun lain 3 a luvun 7 §:n 4 momenttiin, jonka mukaan viranomaisten välisestä yhteistyöstä annetaan tarkempia säännöksiä valtiovarainministeriön asetuksella
- Luottolaitostoiminnasta annetun lain 7 luvun 7 §:n 4 momenttiin, jonka mukaan luottolaitosdirektiivin 91 artiklan 1 d kohdassa tarkoitetun luottolaitoksen tai muun yhteisön ilmoitusvelvollisuuden menettelystä ja ilmoitukseen liitettävistä selvityksistä annetaan tarkempia säännöksiä valtiovarainministeriön asetuksella

3. Asian valmistelu

Asetusehdotus on valmisteltu virkatyönä valtiovarainministeriössä. [Asetusluonnoksesta pyydettiin lausuntoja x.-x.]

4. Säännöskohtaiset perustelut

Asetuksen nimike. Asetuksen nimike olisi mahdollisimman selkeä ja tiivis, mutta informatiivinen.

Väliotsikot. Asetuksessa hyödynnettäisiin väliotsikoita pykälien ryhmittelemiseen. Väliotsikot olisivat: yleiset säännökset, merkittävien omistussuhteiden hankintaa koskevat menettelyt, merkittävien varojen tai velkojen luovutusta koskevat menettelyt, yritysjärjestelyitä koskevat menettelyt sekä ylimmän johdon kelpoisuusvaatimuksia koskevat menettelyt.

1 §. Soveltamisala. Pykälän mukaan asetuksessa säädettäisiin yritysjärjestelyiden, merkittävän omistussuuden hankinnan sekä merkittävien varojen tai velkojen luovutuksen valvontaan liittyvistä ilmoitusvelvollisuuksista, menettelyistä ja viranomaisyhteistyöstä. Lisäksi asetuksessa säädettäisiin luottolaitoksen ylimmän johdon kelpoisuusarvioinnin menettelyistä.

2 §. Määritelmät. Pykälä sisältäisi asetuksen kannalta olennaisimpien käsitteiden määritelmät.

3 §. Säännösten soveltaminen omistusyhteisöihin ja keskusyhteisöihin. Pykälä sisältäisi säännöksen, jonka mukaan se mitä tässä asetuksessa säädetään luottolaitoksesta, sovellettaisiin vastaavasti luottolaitostoiminnasta annetun lain 2 a luvun 1 §:ssä tarkoitettuun luvanvaraiseen omistusyhteisöön ja talletuspankkien yhteenliittymästä annetun lain 4 §:ssä tarkoitettuun talletuspankkien yhteenliittymän keskusyhteisöön, jollei erikseen ole toisin säädetty.

4 §. Säännösten soveltaminen yhteisessä valvontamekanismissa. Pykälän mukaan se, mitä asetuksessa säädettäisiin Finanssivalvonnasta, soveltuisi myös Euroopan keskuspankkiin sen suorittaessa YVM:n mukaista valvontaa.

5 §. Merkittävän omistusosuuden hankinnasta ilmoittaminen. Pykälän 1 momentin säännökset vastaisivat osittain luottolaitosdirektiivin 27 a artiklan 1 kohtaa sekä 27 b artiklan 5 kohtaa. Momentissa säädettäisiin siitä, mitä tietoja, selvityksiä ja liitteitä merkittävien omistusosuuksien hankintaa koskevan ilmoituksen pitäisi sisältää.

Pykälän 2 momentin säännökset vastaisivat osittain luottolaitosdirektiivin osittain 27 a artiklan 3 kohtaa. Momentissa säädettäisiin siitä, mille viranomaiselle ilmoitus on tehtävä. Jos kynnysarvo ylittyy ainoastaan yksittäisen laitoksen osalta, ilmoitus tehtäisiin sijoittautumisvaltion valvontaviranomaiselle. Jos kynnysarvo ylittää sekä yksittäisen että konsolidoidun aseman perusteella, ilmoitus tehtäisiin konsolidointiryhmän valvojalle.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin luottolaitosdirektiivin 27 a artiklan 5 kohtaa vastaavat säännökset. Momentissa säädettäisiin Finanssivalvonnan velvollisuudesta antaa vastaanottoilmoitus ilmoituksen tai lisätietojen vastaanottamisesta.

6 §. Merkittävän omistusosuuden hankinnan arviointimenettely. Pykälän 1 momentin säännökset vastaisivat luottolaitosdirektiivin 27 a artiklan 6 kohdan ensimmäistä alakohtaa. Momentissa säädettäisiin arviointijaksosta. Arviointi tulisi tehdä 60 arkipäivän kuluessa.

Pykälän 2 momentin säännökset vastaisivat osittain luottolaitosdirektiivin 27 a artiklan 7 kohtaa. Momentissa säädettäisiin Finanssivalvonnan harkintavallasta, jos hankinta tapahtuu luottolaitosten vakavaraisuusvaatimuksista ja asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 575/2013 113 artiklan 6 kohdassa tarkoitettuun samaan ryhmään kuuluvien yhteisöjen välillä tai kyseisen asetuksen 113 artiklan 7 kohdassa tarkoitettuun samaan laitosten suojajärjestelmään kuuluvien yhteisöjen välillä.

Pykälän 3 momentin säännökset vastaisivat osittain luottolaitosdirektiivin 27 a artiklan 6 kohdan toista alakohtaa. Momentissa säädettäisiin arvioinnin päättymisestä, jos kyseessä on myös merkittävän omistusosuuden hankinta toisesta luottolaitoksesta luottolaitostoiminnasta annetun lain 3 luvussa tarkoitetulla tavalla.

Pykälän 4 momentin säännökset vastaisivat luottolaitosdirektiivin 27 a artiklan 8 kohtaa. Momentissa säädettäisiin Finanssivalvonnan velvollisuudesta ilmoittaa arviointijakson päättymispäivä, kun 5 §:ssä tarkoitettu vastaanottoilmoitus annetaan.

Pykälän 5 momentin säännökset vastaisivat luottolaitosdirektiivin 27 a artiklan 9 kohtaa. Momentissa säädettäisiin Finanssivalvonnan oikeudesta pyytää lisätietoja arvioinnin suorittamiseksi.

Pykälän 6 momentin säännökset vastaisivat luottolaitosdirektiivin 27 b artiklan 4 kohtaa ja 27 b artiklan 6 kohtaa. Momentin mukaan Finanssivalvonta ei saisi asettaa ennakkoehtoja ehdotetun hankinnan tason suhteen eikä se saa arvioida ehdotettua hankintaa markkinoiden taloudellisten tarpeiden pohjalta. Lisäksi

momentissa säädettäisiin syrjimättömyysperiaatteesta, jos Finanssivalvonta on saanut kaksi tai useamman ilmoituksen samaan kohdeyhtykseen liittyen.

Pykälän 7 *momentin* säännökset vastaisivat luottolaitosdirektiivin 27 a artiklan 13 kohtaa. Momentissa säädettäisiin siitä, miten Finanssivalvonnan on ilmoitettava hankinnan vastustamisesta. Momentin mukaan Finanssivalvonnan tulisi myös antaa perustelut vastustamiselle ilmoittaessaan vastustamisesta.

7 §. Merkittävän omistusosuuden hankinnan arviointijakson keskeytyminen. Pykälän 1 *momentin* säännökset vastaisivat luottolaitosdirektiivin 27 a artiklan 10 kohtaa. Momentissa säädettäisiin arviointijakson keskeytymisen pituudesta, jos Finanssivalvonta pyytää lisätietoja 6 §:n mukaisesti.

Pykälän 2 *momentin* säännökset vastaisivat luottolaitosdirektiivin 27 a artiklan 11 kohtaa. Momentissa säädettäisiin mahdollisuudesta pidentää keskeytymistä.

Pykälän 3 *momentin* säännökset vastaisivat luottolaitosdirektiivin 27 a artiklan 12 kohtaa. Momentissa säädettäisiin arvioinnin koordinoimisesta ja keskeytymisestä, jos arviointimenettely toteutetaan samanaikaisesti luottolaitostoiminnasta annetun lain 2 a luvussa tarkoitetun omistusyhteisön lupamenettelyn kanssa.

8 §. Finanssivalvonnan ilmoitus- ja kuulemisvelvollisuus viranomaisyhteistyössä. Pykälän 1 *momentin* säännökset vastaisivat luottolaitosdirektiivin 27 c artiklan 2 kohdan ensimmäistä alakohtaa. Momentissa säädettäisiin Finanssivalvonnan velvollisuudesta ilmoittaa ehdotetusta hankinnasta konsolidointiryhmän valvonnasta vastaavalle.

Pykälän 2 *momentin* säännökset vastaisivat luottolaitosdirektiivin 27 c artiklan 2 kohdan toista alakohtaa. Momentissa säädettäisiin Finanssivalvonnan velvollisuudesta ilmoittaa ehdotetusta hankinnasta luottolaitoksen sijoittautumisjäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle, jos Finanssivalvonta toimii konsolidointiryhmän valvonnasta vastaavana.

Pykälän 3 *momentin* säännökset vastaisivat luottolaitosdirektiivin 27 c artiklan 1 kohtaa. Momentissa säädettäisiin Finanssivalvonnan velvollisuudesta kuulla muiden asianomaisten finanssialan yhteisöjen julkisesta valvonnasta vastaavia viranomaisia suorittaessaan arviointia.

9 §. Päätöstä koskeva viranomaisyhteistyö. Pykälän 1 *momentin* säännökset vastaisivat luottolaitosdirektiivin 27 c artiklan 2 kohdan kolmatta alakohtaa. Momentissa säädettäisiin hankintaa arvioivan toimivaltaisen viranomaisen ja konsolidointiryhmän valvonnasta vastaavan velvollisuudesta pyrkiä koordinoimaan arviointinsa.

Pykälän 2 *momentin* säännökset vastaisivat osittain luottolaitosdirektiivin 27 c artiklan 3 kohdan ensimmäistä alakohtaa. Momentin mukaan, jos Finanssivalvonnan on konsolidointiryhmän valvonnasta vastaavana viranomaisena tehtävä arvio, Finanssivalvonnan olisi toimittava tiiviissä yhteistyössä ilmoitusvelvollisen

valvonnasta vastaavan viranomaisen kanssa. Finanssivalvonnan tulisi laatia hankintaa koskevan arvio ja toimitettava se ilmoitusvelvollisen toimivaltaiselle viranomaiselle.

Pykälän 3 *momentin* säännökset vastaisivat osittain luottolaitosdirektiivin 27 c artiklan 3 kohdan ensimmäistä alakohtaa. Momentissa säädettäisiin yhteisestä päätöksestä, johon ilmoitusvelvollisen toimivaltaisena viranomaisen ja konsolidointiryhmän valvonnasta vastaavan viranomaisen on pyrittävä.

Pykälän 4 *momentin* säännökset vastaisivat luottolaitosdirektiivin 27 c artiklan 3 kohdan toista alakohtaa. Momentissa säädettäisiin menettelystä tilanteisiin, jossa 3 momentissa tarkoitettua yhteistä päätöstä ei ole tehty määräajassa.

Pykälän 5 *momentin* säännökset vastaisivat osittain luottolaitosdirektiivin 27 c artiklan 4 kohdan toista alakohtaa. Momentissa säädettäisiin yleisestä koordinoituvuudesta ja arvioinnin läpinäkyvyydestä.

10 §. Merkittävien varojen tai velkojen luovutuksesta ilmoittaminen. Pykälän 1 *momentin* säännökset vastaisivat osittain luottolaitosdirektiivin 27 f artiklan 1 kohdan ensimmäistä alakohtaa. Momentissa säädettäisiin siitä, mitä tietoja, selvityksiä ja liitteitä luovutusta koskevan ilmoituksen pitäisi sisältää.

Pykälän 2 *momentin* säännökset vastaisivat luottolaitosdirektiivin 27 f artiklan 3 kohtaa. Momentissa säädettäisiin Finanssivalvonnan velvollisuudesta antaa vastaanottoilmoitus ilmoituksen vastaanottamisesta.

11 §. Yritysjärjestelyistä ilmoittaminen. Pykälän 1 *momentin* säännökset vastaisivat osittain luottolaitosdirektiivin 27 i artiklan 1 kohdan ensimmäistä alakohtaa sekä 27 j artiklan 5 kohtaa. Momentissa säädettäisiin siitä, mitä tietoja, selvityksiä ja liitteitä yritysjärjestelyitä koskevan ilmoituksen pitäisi sisältää.

Pykälän 2 *momentin* säännökset vastaisivat luottolaitosdirektiivin 27 i artiklan 1 kohdan toista alakohtaa. Momentin mukaan, jos kyseessä on jakautuminen, ilmoitus tehtäisiin ehdotetun toimen toteuttavan yrityksen valvonnasta vastaavalle viranomaiselle.

Pykälän 3 *momentin* säännökset vastaisivat luottolaitosdirektiivin 27 i artiklan 4 kohdan ensimmäistä alakohtaa. Momentissa säädettäisiin Finanssivalvonnan velvollisuudesta antaa vastaanottoilmoitus ilmoituksen tai lisätietojen vastaanottamisesta.

12 §. Yritysjärjestelyn arviointimenettely. Pykälän 1 *momentin* säännökset vastaisivat luottolaitosdirektiivin 27 i artiklan 4 kohdan toista alakohtaa. Momentissa säädettäisiin arviointijaksosta. Arviointi tulisi tehdä 60 arkipäivän kuluessa.

Pykälän 2 *momentin* säännökset vastaisivat luottolaitosdirektiivin 27 i artiklan 4 kohdan kolmatta alakohtaa. Momentissa säädettäisiin Finanssivalvonnan velvollisuudesta ilmoittaa arviointijakson päättymispäivä, kun 11 §:ssä tarkoitettu vastaanottoilmoitus annetaan.

Pykälän 3 *momentin* säännökset vastaisivat luottolaitosdirektiivin 27 i artiklan 5 kohdan ensimmäistä ja toista alakohtaa. Momentissa säädettäisiin Finanssivalvonnan oikeudesta pyytää lisätietoja arvioinnin suorittamiseksi.

Pykälän 4 *momentin* säännökset vastaisivat osittain luottolaitosdirektiivin 27 i artiklan 1 kohdan ensimmäistä alakohtaa. Momentin mukaan, jos kyseessä on jakautuminen, arvioinnin suorittaisi ehdotetun toimen toteuttavan yrityksen valvonnasta vastaava viranomainen.

13 §. *Yritysjärjestelyn arviointimenettelyn keskeytyminen.* Pykälän 1 *momentin* säännökset vastaisivat luottolaitosdirektiivin 27 i artiklan 5 kohdan kolmatta alakohtaa. Momentissa säädettäisiin arviointijakson keskeytymisen pituudesta, jos Finanssivalvonta pyytää lisätietoja 12 §:n mukaisesti.

Pykälän 2 *momentin* säännökset vastaisivat luottolaitosdirektiivin 27 i artiklan 5 kohtaa. Momentissa säädettäisiin mahdollisuudesta pidentää keskeytymistä.

14 §. *Viranomaisyhteistyö yritysjärjestelyiden arvioinnissa.* Pykälän 1 *momentin* säännökset vastaisivat luottolaitosdirektiivin 27 k artiklan 1 kohtaa. Momentissa säädettäisiin Finanssivalvonnan velvollisuudesta kuulla muiden asianomaisten finanssialan yhteisöjen julkisesta valvonnasta vastaavia viranomaisia suorittaessaan arviointia.

Pykälän 2 *momentin* säännökset vastaisivat luottolaitosdirektiivin 27 k artiklan 2 kohdan ensimmäistä ja toista alakohtaa osittain. Momentissa säädettäisiin yleisestä koordinoituvuudesta ja arvioinnin läpinäkyvyydestä.

15 §. *Ylimmän johdon kelpoisuusvaatimusten menettely.* Pykälän *momenttien* säännökset vastaisivat luottolaitosdirektiivin 91 artiklan 1 e kohtaa. Pykälän 1 *momentissa* säädettäisiin siitä, mitä tietoja, selvityksiä ja liitteitä kelpoisuutta koskevan ilmoituksen pitäisi sisältää. Pykälän 2 *momentissa* säädettäisiin ilmoituksen toimittamisesta. Pykälän 3 *momentissa* säädettäisiin tehostetusta yhteydenpidosta Finanssivalvontaan, jos on epäilyksiä kelpoisuusvaatimusten täyttymisestä.

16 §. *Voimaantulo.* Asetus tulisi voimaan 1 päivänä lokakuuta 2026.

5. Vaikutukset

Asetukseen sisältyvillä säännöksillä ei ole olennaisia vaikutuksia valvottavien tai Finanssivalvonnan toimintaan. Uusista menettelyistä aiheutuu kuitenkin valvottaville ja Finanssivalvonnalle hallinnolliseen taakkaan liittyviä vaikutuksia, joita on kuvattu hallituksen esityksessä (HE 22/2026 vp). Ehdotetuilla säännöksillä ei ole valtiontaloudellisia vaikutuksia.

6. Voimaantuloa

Asetuksen voimaantuloajankohdaksi ehdotetaan 1.10.2026. Voimaantulo ajoittuu samaan hetkeen luottolaitosdirektiivin täytäntöönpanoa koskevan lainsäädännön kanssa (HE 22/2026 vp).

Liitteet

Asetusluonnos

Förordningsutkast